

Dispensation til etablering af sandfang inden for fortidsmindebeskyttelseslinjen

Klima, Natur og
Byplan

Ejendommen på matr.nr. 4y, Stenholtsvang, i Nødebo

Afgørelse

Du får hermed dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 18 til etablering af sandfang i Følstrup Bæk som ligger inden for fortidsmindebeskyttelseslinjen. Afgørelsen er truffet efter naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 2, jf. § 18.

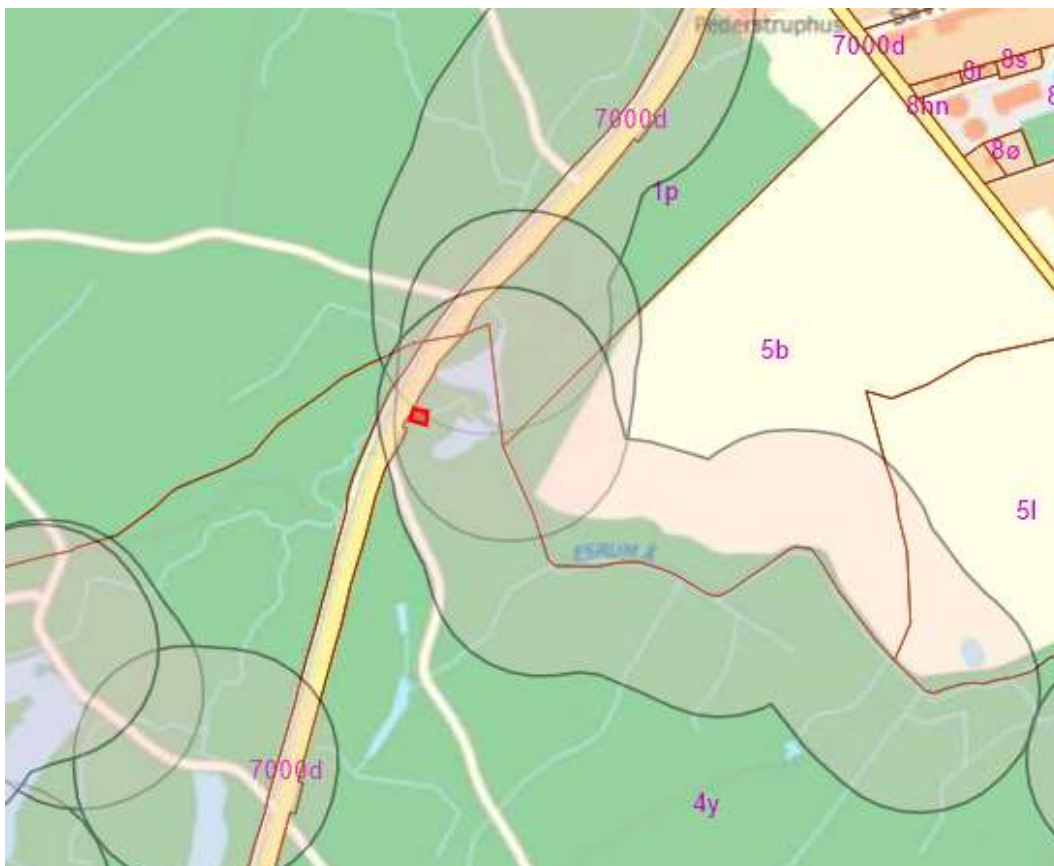
Dato 28-05-2020

Hillerød Kommune
Trollesmindealle 27
3400 Hillerød

Tlf. 7232 0000
Fax 7232 3213
Email
TOCA@hillerod.dk
www.hillerod.dk

Sag 16/52901

Beliggenheden fremgår af nedenstående kortbilag.

Kortbilag: Sandfang etableres ved rød markering. Der gøres opmærksom på at Følstrup Bæk fejlagtigt er benævnt Esrup Å på kortet.

Dispensationen gives på følgende vilkår:

- Sandfanget etableres som beskrevet i *Vandløbsrestaurering i Egelundsåbækken og Følstrup Bæk, Forundersøgelse inkl. detailprojekt, februar 2020, Hillerød Kommune*, og skal have følgende maksimal dimensioner: Bredde 2,5 m, længde 10,0 m, dybde 0,5 m under nuværende bund.
- Ved etablering skal indkørsel ske fra Nødebovej.
- Etablering af sandfang må ikke give anledning til erosion af brinker eller lignende.
- Det afgravede materiale må ikke lægges i bunker, som virker unaturlige, men skal planeres ud i et jævnt lag langs vandløbets sydlige side, hvor materiale lægges ud, så brinken bliver jævn.

Du bedes rette henvendelse til Hillerød Kommune, natur@hillerod.dk, når det ansøgte er påbegyndt, og igen når det ansøgte er tilendebragt.

Dispensationen må ikke udnyttes før klagefristens udløb.

Hvis dispensationen ikke udnyttes inden 3 år, bortfalder den, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Begrundelse for afgørelsen

Projektet vil komme til at ligge inden for fortidsmindebeskyttelseslinjen på 100 m til Stenholt Møllekanal, samt møllekanaler, og det kræver derfor dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 18.

Formålet med naturbeskyttelseslovens § 18 er, at sikre fortidsmindernes værdi som landskabselementer. Den generelle betydning af fortidsminderne i landskabsbilledet skal sikres, men også indsyn til og udsyn fra fortidsminderne skal sikres med bestemmelsen. Samtidig skal bestemmelsen sikre de arkæologiske lag i området omkring fortidsminderne, idet der ofte er særlig mange kulturhistoriske levn i områderne tæt ved de fredede fortidsminder.

Dispensationen er givet på grundlag af oplysningerne i *Vandløbsrestaurering i Egelundsåbækken og Følstrup Bæk, Forundersøgelse inkl. detailprojekt, februar 2020, Hillerød Kommune*. Det forudsættes, at det ansøgte udføres som beskrevet i ansøgningsmaterialet.

Sagen har været i høring hos Museum Nordsjælland og Slots- og Kulturstyrelsen, der ikke er kommet med bemærkninger.

Det er vurderet, at etablering af et sandfang i Følstrup Bæk ikke vil forringe oplevelsen af de mølledæmninger som afkaster beskyttelseslinje (Stenholt Møllekanal fredningsnr. 272914, samt unavngivne møllekanaler med fredningsnr. 272912 og 272913) som landskabselement, under forudsætning af dispensationens vilkår bliver fulgt.

Etableringen af et sandfang sker ved udgravning af vandløbets bund og sider, og påvirker dermed ikke udsyn fra eller indkig til fortidsmindet. Derudover bærer strækningen, hvor sandfanget skal etableres, præg af tidligere at have været opgravet enten som sandfang eller arbejder i forbindelse med etablering af Nødebovej. Kommunen har dog ingen information om dette. Se foto bagerst i dispensationen.

Der er lagt vægt på, at sandfanget vil få en meget begrænset visuel påvirkning på fortidsminderne, da det ligger nede i terrænet og dermed ikke påvirker indsyn og udsyn til og fra møllekanalerne. Derudover vil sandfanget være til gavn for møllekanalerne, da sandtransporten i vandløbet begrænses og dermed ikke hæves til skade for møllekanalerne. Især ved store vandføringer. Herudover begrænses antallet af oprensninger af sand i hele vandløbet væsentligt, da sandet fanges i sandfanget.

Ansøgningen

Dispensationen er udarbejdet på baggrund af *Vandløbsrestaurering i Egelundsbækken og Følstrup Bæk, Forundersøgelse inkl. detailprojekt, februar 2020, Hillerød Kommune*, som vedlægges denne afgørelse. Naturstyrelsen er ejer af arealet, og har givet fuldmagt til Hillerød Kommune til at søge de nødvendige tilladelser og gennemføre projektet.

Besigtigelse

Ved besigtigelse den 30. marts 2020 fremstod vandløbet som stærkt tilsandet og overbredt på strækningen hvor sandfanget skal etableres. Dette skyldes blandt andet at vandløbet på denne strækning har et meget begrænset fald, og store sandmængder naturligt aflejres her. De nærliggende arealer består af skov, hovedsageligt at selvsået bøg.

Andre opmærksomhedspunkter

Nedenfor er nævnt nogle punkter, som du skal være opmærksom på, selv om du har fået dispensation.

Fortidsminder

Hvis du støder på spor af fortidsminder eller oldsager i forbindelse med det ansøgte skal arbejdet standses med det samme, jf. museumslovens § 27. Du skal meddele fundet til det lokale arkæologiske museum: Museum Nordsjælland, Frederiksgade 9, 3400 Hillerød., Tlf.: 7217 0240. Museet beslutter, hvornår du kan genoptage arbejdet.

Internationale beskyttelsesinteresser

I habitatdirektivets bilag IVa er listet en række arter af vilde dyr, hvis levesteder skal beskyttes mod beskadigelse eller ødelæggelse. Beskyttelsen af dyrene omfatter både ynglesteder, rastesteder, fødesøgningssteder, overvintringssteder m.v.

I habitatdirektivets bilag IVb er listet en række arter af vilde

planter, som ikke må ødelægges. Et forbud mod ødelæggelserne af planterne, betyder at såvel planterne som planternes voksesteder skal beskyttes.

Levestederne og voksestederne skal beskyttes, uanset om de ligger inden eller uden for internationale naturbeskyttelsesområder eller andre beskyttede områder.

Væsentlighedsvurdering i forhold til Natura 2000-områder og bilagsarter (beskyttelseskrævende dyr og planter)

I henhold til § 6 habitatbekendtgørelsen¹ skal alle planer og projekter, der kan påvirke et Natura 2000-område, underkastes en vurdering af, om planen eller projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt. Hvis det ikke kan udelukkes, at planen eller projektet kan medføre en væsentlig påvirkning skal myndigheden jævnfør habitatbekendtgørelsens § 6, stk. 2 foretage en nærmere konsekvensvurdering af planen eller projektets påvirkninger af Natura 2000-området, under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at planen eller projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles tilladelse, dispensation eller godkendelse til det søgte. Jf. § 7, stk. 8, punkt 1 er regulering (herunder restaurering) af vandløb omfattet af kravene i § 6.

Bilag IV i habitatdirektivet indeholder en liste over beskyttelseskrævende dyre- og plantearter, som EU's medlemslande er forpligtet til at beskytte. Både indenfor og udenfor Natura 2000-områderne. Disse arter betegnes i det følgende som bilag IV-arter. I forhold til bilag IV-arter skal det sikres, at det ansøgte projekt ikke forsætligt forstyrrer bilag IV-arter i deres naturlige udbredelsesområde eller beskadiger eller ødelægger arternes yngle- og rasteområde i arternes naturlige udbredelsesområde. Det er ikke tilladt at gennemføre projekter, der kan beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder for disse arter. Forudsætningen for dette er, at den økologiske funktionalitet af et yngle- eller rasteområde for bilag IV-arter opretholdes på mindst samme niveau som hidtil.

Indledningsvist er der blevet foretaget en screening af, hvilke Natura 2000-områder, der ligger nærmest projektområdet og derved potentielt kan påvirkes af projektet.

Dernæst er der foretaget en såkaldt væsentlighedsvurdering, hvor væsentligheden af eventuelle påvirkninger fra projektet vurderes i forhold til de naturtyper og arter, der er udpegningsgrundlag for de Natura 2000-områder, der vil kunne berøres af projektet.

Projektområdet i Egelundsbækken og Følstrup Bæk er beliggende indenfor Natura 2000-område nr. 133 Gribskov, Esrum Sø og Snævret Skov, bestående af habitatområde H117 og Fuglebeskyttelsesområde F108.

Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område nr. 133:

Habitatområde H117:

1014	Skæv vindelsnegl (<i>Vertigo angustior</i>)
1016	Sumpvindelsnegl (<i>Vertigo moulinsiana</i>)

¹ BEK nr. 1595 af 6. december 2018, Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter

1042	Stor kærguldsmed (<i>Leucorrhinia pectoralis</i>)
1096	Bæklampret (<i>Lampetra planeri</i>)
1166	Stor Vandsalamander (<i>Triturus cristatus</i>)
1386	Grøn buxbaumia (<i>Buxbaumia viridis</i>)
3130	Ret næringsfattige søer
3140	Kransnálalgesøer
3150	Næringsrige søer
3160	Brunvandede søer
3260	Vandløb med vandplanter
4030	Tør hede
6230	Surt overdrev
6410	Tidvis våde enge
6430	Bræmmer med høje urter
7110	Aktive højmoser
7140	Hængesæk
7220	Kilder og væld
7230	Rigkær
9110	Bøg på mor uden kristtorn
9130	Bøg på muld
9160	Ege-blandskov
9190	Stilkegekrat
91D0	Skovbevoksede tørvemoser
91E0	Elle- og askeskov

Fuglebeskyttelsesområde F108:

Fiskeørn A094
 Havørn A075
 Hedelærke A24
 Hvepsevåge A072
 Isfugl A229
 Plettet rørvagtel A119
 Rød glente A074
 Rødrygget Tornskade A338
 Rørhøg A081
 Sortspætte A236

Det er Hillerød Kommunes vurdering, at projektet ikke ændrer på afstrømningen i såvel Egelundsåbækken som Følstrup Bæk. Der ændres ligeledes ikke på jordbunds- eller fugtighedsforhold for nærliggende arealer og dermed udpegede naturtyper, og dermed heller ikke for udpegede arter og fugle. Projektet kan have en mindre positiv påvirkning på bestanden af bæklampret, da gydemulighederne for denne øges, men da bestanden er stor i den sydlige del af Esrum Sø og tilløb til denne, vurderes det ikke at påvirke bestanden væsentligt.

Det er på baggrund af projektets meget begrænsede påvirkning af vandløbene og nærliggende arealer, Hillerød Kommunes vurdering, at projektet ikke vil kunne påvirke de beskyttede områder negativt.

Hillerød Kommune har kendskab til at følgende arter kan forekomme i området: Vandflagermus, brunflagermus, langøret flagermus, sydflagermus, skimmelflagermus, troldflagermus, dværgflagermus, markfirben, stor vandsalamander, spidssnudet frø, springfrø og grøn mosaikguldsmed.

Det er Hillerød Kommunes vurdering, at restaureringsprojektet med udlægning af gydegrus og skjulesten ikke vil påvirke områdets økologiske funktionalitet som levested samt yngle- og/eller rasteområde for de potentielle bilag IV-arter. Der sker ikke fældning af træer, der ville kunne påvirke eventuelle ynglende eller rastende flagermus. Vandløbsstrækningerne

er ikke egnet som leve- eller yngleområde for de nævnte padder eller grøn mosaikguldsmed. Vandløbene kan dog benyttes som rasteområder, men projektet vurderes ikke at påvirke området som rasteområde negativt.

Andre tilladelser

Denne dispensation omhandler kun forhold, der behandles med hjemmel i naturbeskyttelsesloven. En eventuel godkendelse omfatter ikke samtidig godkendelse efter anden lovgivning. Ansøger er selv ansvarlig for, at alle nødvendige og lovpligtige godkendelser er indhentet før anlægsarbejdet sættes i gang.

Vandløbsloven

Hillerød Kommune skal meddele tilladelse til restaurering i henhold til vandløbslovens² § 37. Restaureringstilladelsen meddeles særskilt.

Naturbeskyttelsesloven

Projektet er på visse strækninger omfattet af beskyttelsen i § 3. En dispensation herom er særskilt meddelt.

Miljøvurderingsloven

Hillerød Kommune har, i henhold til miljøvurderingsloven³, en screening af restaureringsprojektet. Restaureringen er principielt omfattet af bilag 2, pkt. 10f (regulering af vandløb). Hillerød Kommune har vurderet at projektet ikke vil påvirke miljøet væsentligt. En afgørelse herom er særskilt meddelt.

Museumsloven

Projektet kræver dispensation fra Museumslovens § 29e, da dele af vandløbet Følstrup Bæk er registreret som fortidsminde. Dispensationsansøgning behandles og meddeles særskilt af Slots- og Kulturstyrelsen.

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, jf. § 78, stk. 1 i naturbeskyttelsesloven. De klageberettigede er, jf. § 86:

- adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- lokale foreninger og organisationer, som har væsentlig interesse i afgørelsen
- landsdækkende foreninger og organisationer, som har beskyttelse af natur og miljø eller rekreative interesser som formål.

Klagen skal sendes til Miljø- og Fødevarerklagenævnet via Klageportalen. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk og kan desuden findes via link til Nævnenes Hus: <https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/>

Der logges på www.borger.dk eller www.virk.dk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til kommunen. Det er en betingelse for Miljø- og Fødevarerklagenævnets behandling af en klage,

² LBK nr. 127 af 26. januar 2017, Bekendtgørelse af lov om vandløb

³ LBK nr. 448 af 10. maj 2017, Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)

at der indbetales et gebyr. Gebyret tilbagebetales, hvis der gives helt eller delvis medhold i klagen. Vejledning kan findes her:

<https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/vejledning/>

Klagefristen er 4 uger fra modtagelse af afgørelsen.

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal det ske inden 6 måneder fra modtagelsen af dette brev jf. naturbeskyttelseslovens § 88.

Hvis der er spørgsmål kan undertegnede kontaktes på mobil 7232 2143, Klima, Natur og Byplan, Trollesmindeallé 27, 3400 Hillerød eller e-mail natur@hillerod.dk.

Det skal bemærkes, at ejer ikke må udnytte tilladelsen, før klagefristen er udløbet. En rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede tilladelse, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet.

Med venlig hilsen

Torben Carmes

Vedlagt:

*Vandløbsrestaurering i Egelundsbækken og Følstrup Bæk,
Forundersøgelse inkl. detailprojekt, februar 2020, Hillerød Kommune*
Kopi til:

- Naturstyrelsen Nordsjælland, Att: Søren Agerlund, Gillelejevej 2b, 3230 Græsted
- Dansk Tennis Fond, Nikolaj Plads 32, 1. sal, 1067 København K
- Egelund Slot v. Jens Gotlieb, Dansk Arbejdsgiverforening, Hillerødvejen 92, 3480 Fredensborg
- Dansk Botanisk Forening v. Per Hartvig, Botanisk Museum, Gothersgade 130, 1123 København K; perh@snm.ku.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø; dnhillerod-sager@dn.dk, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Hillerød Afdeling; hillerod@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Hovedafdelingen, Vesterbrogade 140, 1620 København V.; natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Hillerød lokalafdeling, v. Stig Englund, Bolandsvang 17, 3400 Hillerød; hillerod@dof.dk
- Slots- og kulturstyrelsen, H.C. Andersens Boulevard 2, 1553 København V.; post@slks.dk
- Museum Nordsjælland, Frederiksgade 9, 3400 Hillerød; post@museumns.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 5, 7182 Bredsten, post@sportsfiskerforbundet.dk, lbt@sportsfiskerforbundet.dk
- Ølsted Frederiksværk Sportsfiskerforening, vandplejegruppen, v/ Kai Larsen; kajlarsen103@msn.com
- Friluftsrådet Kreds Nordsjælland, nordsjaelland@friluftsradet.dk
- Friluftsrådet, fr@friluftsradet.dk

Foto fra området hvor sandfang skal etableres:

Foto er taget fra Nødebovej og nedstrøms. Sandfanget etableres her, og afgravet materiale udlægges på højre side (sydlige side)